

SZÉPÜLŐ SZEGED

— RÉGI FOLTOKKAL

A hibái ellenére is nagy-szerű keletkezésmény, a város, az »urbis«, a civilizáció-nak ez a mindenkor és leg-föltétlenebb kiróptója nem-csak épül, hanem szépül is. Kezdve az ösmeri, legpri-mitívabb településektől a cölöpépítményeken át, a su-gárutakat villantó és ház-tömböket át, meg átölelő nagyvárosig együtt fut a jó, az igaz, a való, a hasznos, az érdekes és kellemes vo-natkozásokkal a szépség-ügye is. A modern embert ugyan a jelen pillanatban mondhatni főként egészség-ügyi civilizatorikussága ér-dekli, együttélésének egész-ségszerűbbé és még egészségszerűbbé tevő tendenciája, de a növekvő kellem, a csín és jó-ízlet is odapárusol a csat-orna és a házirend, az ut-caportalanítás, a füst, az égési termékek elleni harc és az idején való járdataka-rítás mellé.

A virágos Szeged

A Kossuth Lajos sugárutunk jól ismert előkertjeinek, nyugati és főleg dél-európai mintára, számvetésének messzeségéből a már örege-dő, de a maga módján min-dennel törődő turini remete, Kossuth volt tanácsolója és szuggesztója. Most meg e-tájón párhuzamosan nagy la-kásépítkezéseinkkel, s főleg a Rákóczi tér és a Marx tér közötti negyedben szívet vidámító építkezések kö-zepette is még eléggé sivár környezetnek virágossá és otthonossá varázsolása me-gint probléma.

Ezért is olyan rokonszen-ves a »Szép és virágos Sze-gedért« mozgalom egyre fej-lődő lendület. Beszéljünk hát most erről.

Adjuk át a szót mindenek-előtt Szécsényi Lászlónak, az Ingatlankezelő Vállalat jár-

datakarító részlege vezetőjé-nek, a »Szép és virágos Sze-gedért« indított mozgalom lelkes tagjának.

A járdadatakarítók szép vállalása

— A Hazafias Népront városi bizottsága kezdemé-nyezte ezt a mozgalmat és felhívására határozta el jár-dadatakarító részlegünk, hogy dolgozóinak körében brigá-dot szervez és verseny kere-tén belül aktív részvételt vállal nemcsak a kezelésünk-ben lévő házak járdáinak fokozottabb tisztántartására, hanem a járdaszegélyek par-kirozására is szebbnél-szebb virágok ültetésével és ápo-lásával. Kezdeményezésünk-et vállalatunk igazgatósága teljes mértékben támogatta, s március 1-től május 1-ig kéthónapos versenyt szer-veztünk. Ennek értékelése a naponkénti ellenőrzések sok kis összetevődő momentumá-ból végső formában nemrég történt. Részelgünk legjobb dolgozóit, mintegy 15-en ju-talomban részesültek. Külö-nösen szép munkát végzett Balogh György, Bakos De-zsó, Vénusz Dezső, Terhes András, Tóth Mihály és Ká-dár Nándor dolgozók. Példa-mutatásukkal elérték, hogy szűzmező házfelügyelő, de ma-gántulajdonban lévő házak megbízottai közül is jóné-hány hívünk csatlakozott a virágosítás szép feladatához. Járdadatakarító részlegünk újabb versenyt is szervez, már csak azért is, hogy vá-rosumunk a játék és a vásár alkalmából méltó külsővel fogadhassa a kül- és belföldi vendégeit.

Övjuk házainkat, parkjainkat

Mit tehetnénk hozzá még ehhez a nyilatkozathoz?

Füßy László

Korszerű gázhűtő-géppel gazdagodott a Tudományegyetem

Tegnap a Szegedi Tuda-mányegyetem Szervetlen Ké-miai Intézetében dr. Szabó Zoltán akadémikus, az inté-zet kétszeres Kossuth-díjas professzora, a Szegedi Tuda-mányegyetem és a Szegedi Orvostudományi Egyetem ve-zetőinek és kutatóinak je-lenlétében új, korszerű gáz-hűtőgépet helyezett üzembe. A készülékkel óránként 5 li-ter cseppfolyós levegőt lehet előállítani. Úgyszintén alkal-mas cseppfolyós nitrogén és cseppfolyós nemesgázok elő-állítására is. A 350 000 forint értékű gép megoldja az in-tézet, de a többi kémiai, va-lamint fizikai intézet több-éves problémáját, mivel le-hetővé teszi a cseppfolyós le-vegő helybeni előállítását. Eddig ugyanis a Tudomány-egyetem Fizikai Intézetében lévő elavult és kis mennyi-séget szolgáltató berendezé-sel nem tudták a kísérletek-hez elegendő mennyiségű cseppfolyós levegőt készíteni. Ezért a mínusz 190 fokra hőmérséklet előállításához szükséges cseppfolyós leve-gőt esetenként Budapestről hozták le, fémből készült tartályokban. Ennek szállít-ása költséges, s ugyanakkor veszélyes is, mert ha kiö-mlik, könnyen robbanást idéz-het elő. Ugyanakkor bizony-talanná tette a kutatómun-kát is. Egy-egy szállítmány elmaradása ugyanis sokszor néhány hetes, vagy több hó-napos fáradságos munkával beállított kísérletek tönkre-menetelét okozta.

A most beszerzett gázhű-tőgép új működési elven ala-pul. Dugattyúk segítségével 23 atmoszféra alatt hidro-gént nyomnak össze, ame-lyet azután hirtelen kiter-

jedni hagynak. A gáz kiter-jedése erős lehűléssel jár. A ritmikusan egymást követő összenyomás és kiterjesztés révén a hidrogén olyan hő-mérsékletre hűl le, hogy a hűtött tér körül elhelyezke-dő levegő közönséges nyo-máson is cseppfolyósodik. A korszerű gázhűtőgép műkö-dését különböző védőberen-dezések automatikusan biz-tosítják.

Hetvenöt éves a Móra Ferenc Iparitanuló Intézet

A Munkaügyi Miniszté-rum szegedi Móra Ferenc Iparitanuló Intézete ebben az esztendőben ünnepli fenn-állásának 75. évfordulóját. A jubileum alkalmából az iskola igazgatósága és nö-vendékei egész napos meg-emlékező ünnepséget rendez-nek. Május 31-én,

vasárnap reggel kezdődik az ünnepi program

az intézeti zászlófelvonással. Ezt követi fél 9-kor Móra Ferenc síremlékének és szob-rának megkoszorúzása a bel-városi temetőben, illetve a Roosevelt téren, majd fél 10-kor színházi díszünnep-ség, a Szegedi Nemzeti Szín-ház művészeinek, a Kender-fonógyár kórusának és az in-tézet dolgozóinak, illetve ta-nulóinak közreműködésével. Délután 3 órakor

emléktáblát lepleznek le

Móra Ferenc tiszteletére, az író Április 4 útja 15. szám alatti utolsó szegedi lakását megjelölve. Az ünnepség programja végül az intézet munkakiállításával zárul, amelyet a KISZ Ifjúsági Há-zának dísztermében nyitnak (Szűlő sétány 7) délután fél 5 órakor.

Az ünnepség fővédnökei-nek az intézet Kisházi Ödön munkaügyi miniszter; Ko-mócsin Zoltán, a KISZ Köz-ponti Bizottsága első titká-rát; Mekis József miniszter-helyettes; ifj. Komócsin Mi-

Egyszerűen örülünk neki. Viszont egyre látjuk és halljuk, hogy nemcsak gyer-mekeink, hanem felnőttje-inknek jó része is, milyen érzéketlen közparkjaink ép-sége, utcáink tisztasága, új épületeink lépcsőházainak, vagy árkádjainak sajnos csak nagyon rövid ideig gyönyörködhető tisztaságával szemben. Csak meg kell néz-ni az Attila utcát a Marx térrel összekötő nagy palota-kapu falazatát. Ocsmány módon elbántak vele 1—2 év alatt a környék nebulói, vagy talán a felnőttek kö-zül is. Am, más helyen is tapasztalható a kegyetlen viráglopás és virágszaggatás, a bemocskolás és befirkálás nyoma. Tanácsos lenne leg-alább az említett riasztóan bemocskolt háromméves ár-kád falazatát még a szabad-terti játékok, illetve a vásár előtt rendbehozni, s azután újraeljírni rá. Itt a város felől jövővel a jobb oldali parkot aránylag kevésbé pusztító-ták el a gyerekek, a bal ol-dalán pedig fel kellene szed-ni a most riasztóan rút parkmaradékokat és átadni az egész területet a nagy palota-komplexum és az egész környék gyerekhadá-nak játszótér céljára. Más-részt itt is és másutt is lépjen működésbe a szülő és a népnevelő, a pedagó-gus és a parkőr, a házfel-ügyelő és a Jósika utcai bérházakban bevált önfeg-yelmező gyermekbrigád a rend és tisztaság, ha nem is maradektalan, de a mos-taninál sokkal nagyobb fo-ku megóvására!

Megváltozik az éghajlat

Kazahsztánban, az úgyne-vezett Éhség sztyeppén órá-si víztároló építésbe fogtak. A víztároló befogadóképe-sége körülbelül hatmilliárd köbméter. Felülete 900 négy-zetkilométer. Megépülésével 70 ezer hektárnyi aszályos föld kap éltető nedvességet, s több mint kétmillió hek-tárnyi legelőt láthatnak el vízzel. A víztároló megvál-toztatja, páradúsabbá teszi a sivatag éghajlatát.

hályt, a városi párt-végre-hajtóbizottság első titkárát; Biczó György v. b.-elnöket; Sipos Géza KISZ városi tit-kárt; Lacsné Mihályné és Bódi László országgyűlési képviselőket, továbbá a Mun-kaügyi Minisztérium több vezető munkatársát kérték fel.

Jubileumi hangversenyt rendez a Bartók Béla Kórus

Szegeden a Közkalkmazot-tak Szakszervezetének Bar-tók Béla Kórusa május 31-én, vasárnap ünnepi alapí-tásának 10. évfordulóját. Eb-ből az alkalomból az ének-kar délelőtt 10 órakor zászló-avatással egybekötött jubi-leumi hangversenyt rendez a Juhász Gyula Művelődési Otthonban.

Az ünnepség első részében Tóth Pál főtáitkar ismerteti a kórus 10 éves tevékenysé-gét, majd Nagy Máté, a szakszervezet területi bizott-ságának elnöke mond ünne-pi beszédet. A zászlóavatás után jubileumi érmeket és emléklapokat adnak át a kó-rus legeredményesebb mű-ködő tagjainak, s ezután az

A Kéziszerszámáru-gyár dolgozói

januárban elmaradtak — ma teljesítik tervüket

Az élet bizonyította, hogy nem minden házasság sike-rül. Ezt mondhatjuk az úgy-nevezett vállalati »házasság-kétesekről« is. Előfordult, hogy »összeboronáltak« két, vagy több vállalatot, de az-tán egy-két év múlva elvá-lasztották őket. Fél évvel ezelőtt, amikor már komo-lyan szó esett a kéziszerszámáru-gyárak egyesítésé-ről, Szegeden is aggodtak a vezetők és munkások: vajon milyen életet hoz ez az ösz-szevonás? Utólag aztán el-mondották, hogy

kellemesen csalódtak,

mert nagy megerőltetés tapasz-talnak az egyesített vállalat vezetői részéről. Ekkor még nem mondták, de gondolták; talán az idén már nyereség-részesedést is kaphatnak. Ugyanis tavaly egy »árva garas« sem jutott, mert éves tervüket 93,7 százalékra tel-jesítették.

Január 1-én kezdődött a »házassálet«. A hónap végén azonban megállapították: ez sem valami jól kezdődött. Csupán 80 százalékra telje-sítették tervüket. Azóta több-ször megbeszélték, hogy mit tegyenek. S nemcsak szóban, hanem a napi munkában is szebbre, jobbra törekedtek. Ez a törekvés pedig ered-

ményeket szült, mert a kö-vetkező hónapok jól sike-rültek. Májusban még né-hány nap hátra van, de

a kovácsműhely már jú-niusban jár.

Ez pedig nagy szó, mert a korábbi időszakban sűrűn akadályozta a munkát, hogy a kovácsműhely elmaradt a termelésben. Kevesebb volt a félkész áru és a munkafo-lyamatban utánuk következ-zőknek is hozzájuk kellett igazodniuk. Ha a hátralévő napokban is úgy halad a munka, mint eddig május-ban, akkor ebben a hónap-ban 120 százalékra teljesíti tervét a Kéziszerszámáru-gyár.

Ebben a szép fejlődésben jelentőséggel bír, hogy a jobb munkaszervezésen túl megismerkedtek a dolgozók az új gyártmányokkal, kö-ztük a kombájkékek készítő-sével. Ez pedig lényeges, hi-szen ez a munka az üzem kapacitásának nagy részét-leköti. Csak akkor volt ilyen zavartalan munkaellátás, amikor az indiai exportra gyártott szecskavágó gépek készültek az üzemből. A kombájkékek jelentős része is exportra készül, s

ma már terven felül na-

ponta 16 ezer forint érté-kű áruval gyártanak töb-bet.

Ügy számítják, hogy a májusi túlteljesítéssel meg-szüntetik a januári elmara-dást. Aztán a további hó-napok során úgy dolgoznak, hogy az év végére 106—107 százalékra teljesítsék éves tervüket. Szerdán, tegnap délelőtt ez még csak a ve-zetők terve volt, de délután a termelési tanácskozáson — miután a művezetők ismer-tették a munkásokkal az el-gondolásokat és megvitatták — valamennyi dolgozó terve lett. A mennyiségi túltelje-sítés, az önköltség csökken-tése az eddigi vállaláson túl további 2 százalékkal nem lesz könnyű feladat. De hogy eredményesen megoldják, a pártszervezet most is kezde-ményezően lépett fel.

A legjobb szaktudással ren-delkező kommunisták párt-megbízást kaptak. Öt-hat ember munkáját segítik szakmai tanácsaikkal, ta-pasztalataik átadásával.

— Kilábaltunk a bajból — mondja Nagy János elvtárs, a párttitkár. — Most aztán nem akarunk megállni. Tel-jesítjük a kongresszus tisz-teletére tett vállalásunkat.

Hogyan vált be az új házirend?

Ellenőrző körúton a város néhány utcájában

Szegeden a Jósika utca 9/a számú bérház lakói nemes versenyben állnak. Erről bárki meggyőződhet, csupa-n el kell sétálni a ház előtt. Az erkélyeken, az ablakok-ban szebbnél szebb virág pompázik. Egyetlen járókelő sem hagyja szó nélkül Ta-kács Miklósek erkélyét, ame-lyet futórózsza vesz körül. Ha minden szegedi ennyit tenne a »Virágos Szegedért«, mint e ház lakói — szebb lenne városunk.

Sajnos, nem mindenhol van ez így. Mert nézzük csak meg a Petőfi Sándor sugárúti és a Faragó utcai bérházak erkélyeit. A filme-ken látott olasz neorealista utcaképek eltörpülnek az itt látottak mellett. Az erké-lyeken kihúzott köteleken gyermekholmin kívül férfi és nő intim fehéreműk is lógnak. A Párizsi körút 44. szám alatti új bérházak er-kélyeit is száritásra használ-ják a bérlők. A Mérey ut-cai »Cs«-tömb balkonjain is gyakran láthatunk fehérne-műt.

Ahol még nem »hatott«

De ne adjunk a külsőkre. Menjünk beljebb. Sajnos itt is hasonlóan fogad ben-nünket. Az udvaron, a füg-gőfolyosón mindenhol ruha-nemű lóg. Hiába, mégis jó ez a nyár, gyorsan megszá-rad a ruha. Ez a látvány tűrhető lenne, ha nem ki-sérné mindenhol éktelen ki-a-bálás, veszekedés. Ez által-

ban a házfelügyelő és a la-kók között viharzik.

— Ne rázza a nyakamba a port! — kiabál az egyik lakó. De P.-né ez nem zavarja. Saját birodalmának tekint-i a Petőfi Sándor sugárút 52. számú házat. Reggel, délből, este, amikor éppen kedve tartja, rázza, porolja a szó-nyeget, rázza a porrongyot.

Itt sem veszik figyelembe

A Hunyadi tér 17. szám alatti házban az udvar hátsó végében van a poroló. De az emeleti lakók azonban, úgy-látszik, kényelmes emberek, megkímélik magukat, nem viszik hátra szőnyegeiket, hanem a kapubejárat előtt a lakók és az érkezők orra elé rázzák a port. Nem is olyan rossz emberek ezek, hiszen állatbarátok. A porolóhoz kötött tyúkokat kímélik, nem szeretnék őket zavarni. In-kább lakótársaikat bosszant-ják e »kedvességgel«. S ha figyelmezteti őket valaki, összeférhetlenséggel vádol-ják. Még ők a sértettek, és gorbomba, durva szavakkal felelnek a figyelmeztetésre.

Nem őrzik

a közösség tulajdonát

A Kossuth Lajos sugárút 10. szám alatt is akad rend-bontó. A piciny udvarban éjjel-nappal rázza a szőnye-get, s azután szellőzteti, el-torlaszolja a földszinten la-kók ablakait.

A Takaréktár utca 8. szám alatt a harmadik emeleti lengőajtót szilánkokra rug-dosta szét az ismeretlen tet-tes. A lakók közül senki sem vállalja el. Ügylátszik az idő vasfoga egyik napról a másikra tette tönkre. A Kállay Ödön utca 6. számú ház lépcsőházának ablakait is ismeretlen »ellenséges elemek« verték ki. A Jósika utca 1. alatt pedig a vil-lanyegőnek kel lába. A ház-felügyelő hiába figyelmez-tet. Itt a gyermekekkel van baj. Már háromszor okoztak tüzet.

A legtöbb helyen

azonban örömmel

fogadták

Tévedés ne essék, ezeket a felsorolt hibákat néhány nappal ezelőtt tapasztaltuk, az üzemben.

az új házirend megjelenése után. Olyan sokat vártunk ettől az új rendeltől. A sok felesleges viták megszünte-tését, a köteleességek pontos megtartását. És mégis elő-fordulnak ilyen esetek. Még az a szerencse, hogy nem ál-talános jelenség. A legtöbb házban nagy meglegedéssel, örömmel fogadták az új há-zirendet, s meg is tartják minden pontját.

A Londoni körút 1. alatt (a volt Petőfi-laktanyában) 97 bérlő lakik, s mégis nagy a rend. Valamennyi lakó tiszteletben tartja az új há-zirendet. Ugyanezt mondat-juk el a Dózsa-laktanya 100 bérlőjéről is.

A néldamutató házak

»Mindig kettőn áll a vá-sár« — tartja a régi köz-mondás. S ez így van az új házirenddel is. Azokban a házakban, ahol a házfel-ügyelő jóakarattal figyel-mezteti a bérlőket, ott meg-tartják minden pontját. Van jó példa is bőven. Zárda utca 13. Bercsényi utca 13. Lillom utca 14. Párizsi körút 46. Pulcz utca 7. Roosevelt tér 6. Ságvári Endre utca 6. Kárász utca 16, Petőfi Sán-dor sugárút 46, és még le-hetne sorolni hosszan a péi-damutató házakat.

Sok szabálytalansággal ta-lálkozunk a házkezelők, S az a legszomorúbb, hogy a lakók nem tanúskodnak a rendbontókkal szemben, mert úgy gondolják, ma ők, hol-nap én követek el szabá-lytalanságot. A házfelügyelők, a házkezelők pedig szigo-rúan megtartják az új há-zirendet.

Automata fonógépek

Automata fonógépeket ál-lítanak üzembe a Szegedi Kenderfonógyárban. A külső kötéltől teremben már ké-sztik a helyet a keresztor-szózó gépeknek, melyeket ide költöztetnek, hogy helyet adjanak a két új gépnek, amelyek beállításával mintegy 8 százalékkal növekszik a kéveárfőtonal termelése az üzemben.